

Vážené kolegyně a kolegovia,

srdče vás vítam pri čítaní nového čísla odborného časopisu Slovenskej diabetologickej spoločnosti, ktoré je venované najmä trendom v moderných technológiách. Veríme, že získate cenné informácie v rámci tejto rýchlo sa rozvíjajúcej a nesmierne dôležitej oblasti diabetológie. Sme svedkami a tiež strojcami nebyvalého rozvoja nášho odboru, ktorý naberá na sile v rýchlo rastúcom počte pacientov a v ich stále náročnejšom a komplexnejšom manažmente. Preto si držíme palce, aby sme na tejto ceste boli jednotní a pevne držali v rukách kormidlo našej odbornej spoločnosti.

Keď sme na Slovensku koncom 90. rokov začali nastavovať prvých diabetikov 1. typu na inzulínové pumpy a o niekoľko rokov neskôr sa začala využívať prvá generácia glukózových senzorov, netušili sme, aký dynamický rozvoj nás v tejto oblasti čaká.

Nové technológie, konkrétne kontinuálny monitoring glykémií pomocou glukózových senzorov (Continuous Glucose Monitorig – CGM) a najmä ich interaktívne prepojenie s novou generáciou inzulínových púmp vo forme pokročilého uzavretého okruhu (Advanced Hybrid Closed-Loop system – AHCL) za asistencie umelej inteligencie nás v posledných rokoch sprevádza v stále intenzívnejšej miere. Vo všeobecnosti je akceptovaný názor, široko podporený evidence based medicínou (EBM), že pri prechode na CGM bez zmeny formy liečby diabetu 1. typu dochádza k zlepšeniu metabolickej kompenzácie a v prípade AHCL je výrazné zlepšenie podmienené percentom času strávenom na CGM.

AHCL-systémy predstavujú najmodernejší a najefektívnejší spôsob liečby diabetu 1. typu s jednoznačne preukázaným benefitom na zlepšenie glykemickkej kompenzácie a redukciu výskytu hypoglykémii. CGM je integrálnou súčasťou AHCL-systémov a pri absencii CGM-technológie sú tieto systémy nefunkčné, resp. je ich funkcia redukovaná len do jednoduchého dávkovača inzulínu. Uvedené je oficiálnou platformou SDS, ktorá vyvíja dlhodobú, žiaľ neúspešnú, snahu o zvýšenie časového pokrytia CGM u našich dospelých diabetikov 1. typu, ktoré patrí medzi najnižšie v celej Európskej únii.

Sú kladené vysoké nároky na technický a medicínsky manažment v zmysle zdieľania dát zo senzora/pumpy a najmä ich prehľadnej analýzy s následným odporúčaním pre pacienta. Práca s novými modernými technológiami je časovo náročná, vyžaduje si trpezlivosť, kontinuálne vzdelávanie a nabranie skúseností, ktoré získavame aj cestou vzájomnej komunikácie s diabetikmi. Dospel som k presvedčeniu, že využívanie CGM a najmä AHCL u našich pacientov nám poskytuje také detaily z ich bežného života (stravovanie, pohyb, stresové zaťaženie, spánkový režim), že naše vzájomné vzťahy sa stávajú oveľa dôvernejšie, a tým často aj priateľskejšie. Priamo vstupujeme do ich „kuchyne“ a nie nadarmo niektorí z nich túto novú informačnú platformu nazývajú „detektorom lži“. Áno, senzory lekárom a najmä pacientom dávajú priestor vidieť a pochopiť procesy, ktoré nám zostávali doposiaľ skryté a nevedeli sme ich ovplyvniť.

Sme svedkami revolúcie v modernej diabetológii a môžeme s radosťou konštatovať, že CGM a AHCL sú v našich diabetologických ambulanciách široko akceptované a stávajú sa štandardom liečby o diabetikov 1. typu. Najmä hybridné uzavreté okruhy predstavujú pre pacientov výrazné zlepšenie kvality ich života, rodinného aj pracovného, eliminujú hypoglykémie a významne znižujú riziko akútnych a chronických komplikácií.

Prajem vám príjemné čítanie a verím, že toto nové číslo bude pre vás odborným obohatením a inšpiráciou.

S priateľským pozdravom,

Radovan Plášil